

Làm việc Thiện

Các bạn thân mến,

Trong cuộc sống ngày càng bận rộn và phức tạp này, có những ranh giới thật mong manh giữa Thiện-Ác hay Tốt-Xấu. Nếu không có cái nhìn đúng cùng tính kiên cường, chúng ta rất dễ bị rơi vào vòng xoáy của những muộn phiền.

Là người con Bụt, chúng ta được dạy: „làm việc gì, dù lớn hay nhỏ, đều nên chú ý đến bản chất của sự việc đó, đừng thấy việc thiện nhỏ mà không làm, đừng thấy việc ác nhỏ mà làm“. . Thật vậy, việc thiện hay ác không phụ thuộc vào mức độ lớn nhỏ mà phải được nhìn vào bản chất của nó. Đã là việc ác thì dù lớn hay nhỏ, bản chất của nó vẫn là ác. Ăn trộm một trái ổi hay một chiếc xe thì vẫn bị gọi là tên ăn trộm. Khi làm một việc thiện thì dù nhặt được cây viết hay chỉ đường cho người đi lạc hướng cũng được gọi là việc thiện. Cho nên khi làm việc gì đó, ta nên có thái độ dứt khoát, chỉ làm việc thiện, không làm điều ác, dù lớn hay nhỏ. Sự suy nghĩ giúp cảnh báo: Ta nên ý thức với những lập luận có tính chất nguy hiểm của chính mình, vì ta hay tự biện hộ cho những việc làm của mình. Trước một việc ác nhỏ, thấy không đáng gì, nhắm mắt làm đai, đến khi hậu quả xảy ra, thấy mình làm sai thì đã muộn.

Thông thường, việc thiện là việc mang lại lợi ích chính đáng cho mình và những người chung quanh. Nó xuất phát từ sự đồng ý về quyền lợi của cộng đồng, cho dù lợi ích đó nhỏ hay lớn. Còn việc ác là những việc đưa đến những hậu quả không tốt cho cộng đồng chung quanh, có khi nó đem lại lợi cho ta nhưng lại có ảnh hưởng xấu cho mọi người. Cho nên khi hành động, ta nên có nhận thức đó là thiện hay ác, hiểu được mục đích và tính chất của việc mình làm. Đôi khi cũng có những người do vô tình hay thiếu hiểu biết mà có những hành động sai trái, nhưng đó là những trường hợp cá biệt khó tránh khỏi.

Câu „Đừng thấy việc thiện nhỏ mà không làm, đừng thấy việc ác nhỏ mà làm“ là một lời khuyên thiết thực mà ai ai cũng nên nằm lòng, ta hay mắc vào lỗi lầm này lắm, thường bỏ qua những việc thiện nhỏ và bị lôi cuốn vào những việc ác nhỏ với ý nghĩ: „chắc không sao đâu!“. Ta hay vô tình với những điều nhỏ nhoi xung quanh đang mờ gọii tâm ta mở rộng. Cái đáng quý của người làm việc thiện là tấm lòng thương yêu, lân mẫn, quan tâm san sẻ khó khăn với mọi người chung quanh

mà không tính toán thiệt hơn, làm một cách vô tư, không chỉ mang niềm vui cho người khác mà còn giúp cho chính ta có được một cái tâm thanh thản, trong sáng, nhẹ nhàng...bằng ngược lại, khi làm bất cứ một việc ác nào dù nhỏ nhoi đi nữa, ngoài việc gây tổn thương cho người khác mà chính lương tâm ta cũng bị day dứt, vướng mắc vô những lo lắng, hối hận và tự đánh mất sự thanh thản của chính mình, đôi khi nó còn làm ta luôn lo sợ, ám ảnh ngày đêm. Cho nên ta nên thành thật nhận ra mình nên và không nên làm gì và càng không nên nguy hiểm, dành phần đúng cho những gì mình làm.

Trong xã hội nước ta hiện nay, việc nhận quà hối lộ, tự biện hộ cho mình rằng đây chỉ là món quà nho nhỏ trong tình bạn bè, anh em, nhưng lại mắt nhắm mắt mở, tiếp tay cho kẻ xấu trục lợi, làm bao nhiêu điều ác, gây hại cho mọi tầng lớp của đất nước...đề rồi bao nhiêu là tệ trạng, tha hóa biến chất len vào mọi ngõ ngách của xã hội đâu đâu cũng có, ngay trong những nhà THƯỜNG, các bác sĩ thì thôi miễn bàn, ngay cả các y tá hay cả người lo trật tự, gác cổng cũng đã trở thành ông bà Trời từ lâu rồi...gây nên những thảm kịch gia đình, đạo đức xã hội xuống cấp thê thảm. Hậu quả của sự vô tình làm một việc ác nhỏ đã tạo ra những tội ác lớn không tha thứ nổi.

Có mấy ai quan tâm đến chuyện: bỏ rác đúng nơi quy định, nhường chỗ ngồi trên xe điện, xe bus, nơi công cộng cho người già và trẻ em, giúp người cao tuổi băng qua đường....? Và trong khi đó lại nhan nhản những chuyện: sẵn sàng hái trái cây trộm, ăn cắp, ăn trộm, bòn xén của công.....

Một xã hội tồn tại và phát triển bao giờ cũng có mặt của thiện và ác. Xóa sạch các điều ác là việc không tưởng. Song nếu mỗi người trong xã hội đó luôn ý thức rằng, chỉ nên làm điều thiện, không nên làm điều ác thì chắc chắn xã hội đó ngày càng trong sạch và tiến bộ hơn. Đó là điều rất đơn giản, nhưng thực tế lại không đơn giản chút nào. Cũng tại vì tầm nhìn của ta quá nông cạn, cái lợi trước mắt quá quyến rũ, quá đẹp khiến ta mềm lòng mà không thấy được cái hại bị che bởi cái vỏ bọc đường ngọt ngào, êm tai bên ngoài là vậy.

Xin đừng làm ngơ hay bỏ qua cơ hội làm một việc thiện nhỏ vì cho rằng nó không đáng hay không thay đổi gì cả. Chính những việc thiện nhỏ nhoi không „ra gì“ này sẽ trở thành những việc thiện to lớn sau này. Làm việc thiện ít hay nhiều không quan trọng, mà lòng chân thành không vụ lợi tính toán của mình mới là quan trọng. Lòng từ bi giúp đỡ luôn mang lại hy vọng và giúp ta trở thành con người tốt đẹp hơn. Cho nên làm thiện hay ác, là tự mình biết. Họa phúc từ đó mà ra, còn phải hỏi ai? Thiện ác cuối cùng rồi, sớm muộn gì cũng có báo ứng. Dừng lại để kiểm điểm những việc đã làm hằng ngày, đem cái tâm trở về hướng thiện lành, chân chính thì trời cao đất rộng cứ thông dong mà bước.

Theo thiên ý, khi làm điều thiện là ta làm cho chính mình và mọi người có được Thân Miệng Ý thiện hơn, được thôi thúc bởi những động lực chung chung như sau:

1. Để tích Đức, sau này thành tựu những mong ước
2. Để có được những cảm giác an lạc, thanh thản, hoan hỷ khi làm được những việc có ích, mang niềm vui cho cộng đồng.
3. Để bớt làm các việc ác, bất thiện hay bớt lười biếng, ăn chơi, ngủ nghỉ cho riêng mình.
4. Để tu tập và mở rộng tâm từ ra, dẹp đi dần những tâm ác, những dính mắc bên trong luôn cản ngăn ta làm việc thiện. Phần đông trong mỗi cá nhân, sự bất thiện trong tâm hay có khả năng lấn át và chi phối làm yếu đi các hạt giống thiện nếu ta không có cái nhìn đúng về Thiện-Ác, Đúng-Sai hay Tốt-Xấu.

.....

Trên đây, động lực 3 và 4 là có tác ý chân chánh với sự trợ lực của cái nhìn có chánh niệm, vì nó bắt ta phải quay vào bên trong để tu sửa chính mình mà không phụ thuộc người ngoài. Nếu chỉ vì động lực 1 và 3 thì đôi khi chỉ làm được một thời gian nào đó thì cái TÔI càng ngày càng to ra, hoặc sự bất như ý, chán nản sẽ cản ngăn bước đường hành thiện của mình. Tuy nhiên, nếu quá trình tác ý và việc làm của ta do động lực 3 và 4 luôn có mặt thì những điều của động lực 1 và 2 chắc chắn là hoa trái theo đó mà thành. Ở đây cũng cần tiếp tục nhìn sâu, quán chiếu việc mình làm để thấy rõ các trạng thái tâm an hay bất an vì những điều kiện gặp phải trong lúc làm việc thiện.

Cho nên, làm việc thiện mà không có làm chủ được Thân Tâm để giúp thân và tâm luôn nhu nhuyễn cân bằng, không để cho phiền não, ô nhiễm chen vào, thì e rằng khó mà thực hành được thiện pháp lâu dài. Từ bi phải đi đôi với trí tuệ là vậy.

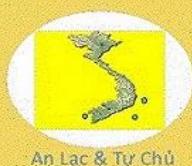
Mến chúc các bạn thường tin tấn

Hiên trúc – cuối Xuân 2021

Bông Lục Bình

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html>

www.vietnamvanhien.net

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 7200 TÁC PHẨM